

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 149 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 โดยมีผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 149 คน ครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำนวน 366 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 515 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สัมภาษณ์รายชื่อโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา แล้วจำแนกรายชื่อโรงเรียนของแต่ละอำเภอออกตามขนาดโรงเรียน โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา

จากการจำแนกโรงเรียนตามเกณฑ์ดังกล่าว ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 81 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 68 โรงเรียน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไม่มีโรงเรียนใดอยู่ใน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละขนาด โดยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก โดยสุ่มมาร้อยละ 55 ของโรงเรียนที่มีทั้งหมดในแต่ละ
ขนาดและครอบคลุมทุกอำเภอ ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ 81 โรงเรียน ได้มา 45 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง 68 โรงเรียน ได้มา 37 โรงเรียน

รวม 149 โรงเรียน ได้มา 82 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน
82 คน ครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคน รวมจำนวน 203 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น
285 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแยกเป็น 2 ฉบับ สำหรับ
ครูผู้สอนวิชาอาชีพ และผู้บริหารโรงเรียน แต่ละฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร
และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาชีพ
 ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร
 และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษา
 ตอนต้น จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาหลักการ รูปแบบและวิธีการในการ
 สร้างแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นกรอบความคิด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
 สร้างแบบสอบถาม เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างแบบสอบถามและพัฒนาแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ตรวจสอบความ
 เพียงตรงตามเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยผ่านความเห็นชอบ
 ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือคำสั่งจากสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ถึงผู้อำนวยการการประถม
 ศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีหนังสือถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/
 กิ่งอำเภอทุกแห่ง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยขอให้สำนักงานการ

ประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ดำเนินการจัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำส่งคืนสำนักงานการศึกษาจังหวัดภายในเวลาที่กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการศึกษาจังหวัด และในส่วนที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยเดินทางไปขอรับคืนจากสำนักงานการศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอนั้น ๆ ด้วยตนเอง

4. แบบสอบถามที่ส่งไปมีจำนวนทั้งสิ้น 285 ฉบับ โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 82 ฉบับ แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 203 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 275 ฉบับ (ของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 82 ฉบับ ของครูผู้สอนวิชาอาชีพ 193 ฉบับ) คิดเป็นร้อยละ 96.49

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
4. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพที่เป็นแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยจัดเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ จากนั้นจึงนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์